

**CEZA İNFAZ KURUMUNDA BULUNAN BİR HÜKÜMLÜNÜN KİŞİSEL VERİLERİNİN
3. TARAFLARLA PAYLAŞILMAMASI TALEBİNE İLİŞKİN
ANAYASA MAHKEMESİ'NİN 2019/4055 SAYILI KARARI HAKKINDA BİLGİ NOTU**

Anayasa Mahkemesinin ("AYM"); Ceza İnfaz Kurumunda bulunan kişinin kurum aracılığı ile diğer kurum ve kuruluşlara gönderdiği dilekçelerin üst yazılarında tutuklama, suç türü ve kimlik bilgilerine rızası olmaksızın yer verilmesi nedeniyle, özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının ihlal edildiğine ilişkin 2019/4055 başvuru numaralı 11/01/2023 tarihli kararı¹ ("Karar") 12 Nisan 2023 tarihli 32161 numaralı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Karar hakkındaki özet bilgilendirmeyi bilgilerinize sunarız.

Dava Konusu

Başvurucu, kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ("Kurum") hükümlü olarak bulunmaktadır. Başvurucu, Kurum'a ilettiği talebinde, farklı kurum ve kuruluşlara yazdığı dilekçelerin üst yazılarında hakkındaki suç türü, tevkif numarası ve detaylı kimlik bilgilerinin paylaşılmamasını talep etmiştir.

Kurum, başvurunun farklı kurum ve kuruluşlara hitaben yazdığı dilekçelerin kurum aracılığı ile gönderildiği esnada talepte bulunması halinde üst yazıda bahsedilen bilgiler belirtilmeden dilekçelerin ilgili kuruma gönderilmesinin uygun olacağına karar vermiştir.

Başvurucu, İnfaz Hakimliğine şikayet yoluyla başvurarak, Kurumun verdiği kararın kaldırılmasını talep etmiştir. İnfaz Hakimliği, şikayeti reddederek gerekçeli kararında hali hazırda Kurum'un başvurunun talebi halinde farklı kurum ve kuruluşlara gönderilecek dilekçelerin üst yazılarında suç türü, tevkif numarası ve detaylı kimlik bilgilerinin belirtilmeyebileceğine karar verildiği, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 21. maddesinde kişisel verilerin sınırlı olarak sayıldığı, bunların parmak ve avuç içi izleri, fotoğrafı, kan grubu, vücutlarının dış özellikleri ve ölçüleri olduğunu, Kurum'un kararında herhangi bir hukuka aykırılık yer almadığını belirtmiştir.

Başvurucu bunun üzerine Ağır Ceza Mahkemesi huzurunda itiraz etmiş, ancak Ağır Ceza Mahkemesi tarafından da ret kararı vermiştir.

İç hukuk kanun yollarının tükenmesi üzerine, başvuru, AYM'ye bireysel başvuruda bulunmuştur.

AYM'nin Kararı

AYM, başvuruya konu şikâyeti Anayasa'nın 20/3. maddesinde düzenlenen özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı yönünden değerlendirmiştir.

AYM değerlendirmesinde; başvurunun farklı kurum ve kuruluşlara hitaben yazdığı dilekçelerin üst yazılarında suç türü, tevkif numarası ve detaylı kimlik bilgilerine yer verildiğini, üst yazılarda başvurunun rızası olmadan kişisel verilere yer verilmesinin özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına müdahale olduğunu tespit etmiştir.

AYM, bir sonraki aşamada söz konusu müdahalenin ihlal oluşturup oluşturmadığını incelemiştir. Hakkın sınırlandırılmasının Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut başvuruya uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, meşru amaç taşıma, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama kriterlerine uygun olması gerektiği vurgulanmıştır.

¹ Erişim için: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/04/20230412-3.pdf>

AYM, tutuklu ve hükümlülerin farklı kurum ve kuruluşlara hitaben yazdıkları dilekçelerin üst yazılarında suç türü, tevkif numarası ve detaylı kimlik bilgilerine yer verilmesinin hukuki dayanağını 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük olarak belirtmiş, ancak somut olayda 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (“KVKK”) kapsamında da hukuki değerlendirme yapılması gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu değerlendirme kapsamında AYM;

- başvurunun Kurum aracılığıyla farklı kurum ve kuruluşlara gönderdiği dilekçelerin üst yazılarına yazılan hakkındaki suç türü, tevkif numarası ve detaylı kimlik bilgilerinin “genel nitelikli kişisel veriler” olduğu,
- başvurunun valilik, üniversite, banka gibi yargısal süreçlerle ilgili olmayan makamlara yazdığı dilekçelerin üst yazılarında mahkumun bu tür verilerine yer verilmesinin infaz işlemleri kapsamında değerlendirilemeyeceği,
- başvurucuya ait söz konusu verilerin Kurum tarafından, millî savunmayı, millî güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini veya ekonomik güvenliği sağlamaya yönelik önleyici, koruyucu ve istihbari faaliyetler kapsamında paylaşıldığı da ortaya konulamadığından bu tür kurum ve kuruluşlarla yapılan paylaşımların KVKK’nın 28. maddesi kapsamındaki istisnalardan sayılamayacağı,
- söz konusu kişisel verilerin üst yazılarda paylaşılmasına ilişkin açık kanuni bir düzenlemenin de bulunmadığı

gereklilikleriyle, söz konusu veri işleme faaliyeti için başvurunun açık rızasının varlığının gerektiğini belirtmiştir.

Sonuç olarak AYM, somut olayda özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunması hakkında yapılan müdahalenin kanuni dayanağının bulunmadığını belirtmiş ve tüm bu değerlendirmelerin sonucunda, **Anayasa’nın 20. maddesinin ihlal edildiğine ve kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere İnfaz Hakimliğine gönderilmesine oybirliğiyle karar vermiştir.**

Değerlendirmemiz

Karara konu olayda AYM tarafından özel hayata saygı hakkına müdahalenin kanuniliği açısından KVKK çerçevesinde yapılan analizin sonuçlarına katılmakla beraber, Ceza İnfaz Kurumu’nda bir hükümlü olan başvurunun ceza mahkumiyetine ilişkin “suç türü, tevkif numarası” verilerinin KVKK madde 6/1.’de sınırlı sayıda sayılan özel nitelikli kişisel veri türlerinden olduğunun karara konu edilmemiş olmasını bir eksiklik olarak değerlendiriyoruz.

Saygılarımızla,

Koyuncuoğlu & Köksal Avukatlık Bürosu

*Çalışmamızda yer verilen açıklamalar, Türkiye Cumhuriyeti’nin yürürlükte olan mevzuatı ve ilgili resmi mercilerin kamuya yaptığı bilgilendirmeler esas alınarak hazırlanmış olup, tereddütlü hususlarda nihai işlemler gerçekleştirilmeden evvel tarafımızdan görüş ve destek alınmasını tavsiye ederiz. Aksi takdirde, burada yer verilen açıklamalar temel alınarak yapılacak işlemler ve bunların sonuçlarıyla ilgili olarak Avukatlık Büromuz sorumlu tutulamaz.